

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Perusopetuksen oppilasmäärä on ollut tasaisesti lievässä laskusuunnassa. Oppilasmäärä oli syksyllä 2024 843 oppilasta, kun se neljä vuotta aiemmin oli 889. Syntyvyys lähti voimakkaaseen laskuun vuonna 2018 ja syntyvyyden matala taso on jatkunut myös seuraavina vuosina. Haapavedellä on syntynyt viime vuosina lapsia seuraavasti: vuonna 2021 53 lasta, vuonna 2022 62 lasta ja vuonna 2023 50 lasta. Vielä vuosina 2014-2017 syntyneitä oli keskimäärin 90. Tämä vaikuttaa jo tällä hetkellä varhaiskasvatuksen järjestämiseen ja voimakkaasti erityisesti vuodesta 2026 lähtien myös perusopetukseen. Ennusteen mukaan perusopetuksen oppilasmäärä laskee seuraavien viiden vuoden aikana 675:een oppilaaseen eli noin 20%:lla vuodesta 2024.

Kaupunki sai valtionavustusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä varhaiskasvatuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024-2027 yhteensä 75 000 euroa. Avustuksella voidaan palkata henkilöstöä avustaviin tehtäviin. Perusopetukseen kaupunki ei saanut tasa-arvoavustusta lainkaan.

Syksyllä 2024 kaupunki sai Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta avustusta 5900 euroa joukkoliikennesuunnitelman tekemiseen. Suunnitelma valmistuu alkukevästä 2025 ja auttaa mm. koulukuljetusreittien suunnittelussa ja kilpailutuksessa.

Henkilökunnan poissaolojen määrä on pysynyt varsin korkeana sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Pääsyy ovat lasten kanssa työskentelevillä kausiflunssat, mutta myös pitempiaikaiset poissaolot ovat pysyneet korkealla tasolla.

Varhaiskasvatus

Liisa Koponen, päiväkodinjohtaja ja Riitta Karsikas, päiväkodinjohtaja

Kunnallisen varhaiskasvatuksen järjestämisessä tapahtui vuoden 2024 alussa suuri muutos. Yksiköistä Minttulan ryhmäperhepäiväkoti, Vienolan päiväkotitoiminta ja Laitakallion väliaikainen päiväkotiyksikkö lakkautettiin. Pikku-Marttan päiväkotitoiminta oli lakkautettu jo aiemmin. Näiden lakkautettujen yksiköiden lapset sijoituivat pääosin uuteen Pilke päiväkotitoimintaan Oy:n yksikköön Taikakumpuun. Kunnalliselle puolelle jäivät jäljelle enää Onnimannin ja Ahjolan päiväkotitoiminta sekä perhepäivähoito.

Kesän ja syksyn 2024 aikana päiväkotilasten määrä väheni merkittävästi johtuen työllisyystilanteen heikkenemisestä ja muuttoliikkeestä. Vuorohoidon määrän ja erityisesti yöhoidon vaihteleva tarve on luonut haasteita varhaiskasvatukselle. 1.8.2020 voimaan tullut varhaiskasvatustlain muutos subjektiivisen oikeuden laajentamisesta sekä päiväkotien ryhmäkokojen pienentäminen ovat lisänneet varhaiskasvatuksen kysyntää.

Yleisesti lasten hoitoajat ovat pidentyneet sekä hoitopäivien lukumäärä on kasvanut ja tämä on vaikuttanut varhaiskasvatuksen kysyntään. Varhaiskasvatukseen osallistui vuoden 2024 aikana yhteensä 338 lasta.

Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä CGI Vesa tammikuussa 2024. Järjestelmä mahdollistaa huoltajien sähköisen asioinnin varhaiskasvatuksessa. Uusi järjestelmä päivittyy ja jatkossa saadaan käyttöön toivottuja ominaisuuksia, kuten esimerkiksi lapsen sähköisen varhaiskasvatussuunnitelma.

Lasten digitaalisten taitojen kehittämiseen suunnatun hankkeen tuloksena aikaansaatu varhaiskasvatuksen digisuunnitelma otettiin käyttöön.

Vuonna 2022 käynnistettyä musiikkileikkikoulutoimintaa yhteistyössä Jokilaaksojen musiikkiopiston kanssa on jatkettu. Muskaritoimintaa järjestetään Ahjolan ja Onnimannin päiväkodeissa vuoroviikoin. Perhepäivähoitoryhmät osallistuvat muskariin Ahjolassa.

Perhepäivähoitajien määrä ei ole kasvanut huolimatta kasvatus- ja koulutuslautakunnan päättämästä perhepäivähoitajien palkkauskokeilusta. Perhepäivähoitajia oli vuoden lopulla neljä. Perhepäivähoidon varahoito on järjestetty Ahjolan päiväkodissa tammikuusta 2024 alkaen.

Yksityinen päiväkotipiike Taikapuisto tarjosi varhaiskasvatuspalveluja palvelusetelin myötä syksyllä 2024 noin 40:lle lapselle. Piike Taikakummun lapsimäärä on lisääntynyt aloitusvaiheen noin 40:stä syksyn 2024 noin 65:een lapseen. Lisäksi Haapaveden kaupunki tuki lapsiperheitä yksityisen hoidon tuella sekä yksityisen hoidon tuen kuntalisällä.

Päiväkotipaikkojen turvaamiseksi kaupunki teki ostopalvelusopimuksen päivähoiton paikoista Piike päiväkodit Oy:n kanssa.

Varhaiskasvatuksen tunnuslukuja:

	TP2022	TP2023	TP2024
läsnäolopäiviä	34 280	36 977	28 492
lapsia kunnan vakassa 31.12.	247	209	161
lapsia kunnan vakassa 1.1.-31.12.	331	320	254
lapsia yhteensä ajalla 1.1.-31.12.	403	372	338

Esi- ja perusopetus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta

Erkki Seitajärvi, sivistysjohtaja

Kaupunki järjesti vuonna 2024 iltapäivätoimintaa Hyttikallion koululla ja aamupäivätoimintaa Hyttikallion koulun lisäksi Tuuliviirissä ja Mäkirinteen koululla. Toimintaan on osallistunut runsaasti lapsia.

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu päättyi keväällä 2024. Kokeilun tulokset analysoidaan lähivuosina ja niiden perusteella päätetään tuleeko kaksivuotisesta esiopetuksesta pysyvä käytäntö. Esiopetuksen ryhmiä vähennettiin syksyllä 2024 viidestä neljään, koska oppilasmäärä pieneni edellisestä vuodesta ja kaksivuotinen esiopetuskokeilu päättyi. Esiopetusta järjestettiin lukuvuonna 2024-25 Hyttikallion koululla, Ahjolan päiväkodissa, päiväkotipiike Onnimannissa ja Taikakummun päiväkodissa.

Perusopetuksen kouluverkko säilyi ennallaan vuonna 2024. Valtuusto teki marraskuussa 2024 päätöksen, että Mieluskylän koulua ei lakkauteta syksyllä 2025.

Perusopetuksen tuntijakoon tuli muutos syksyllä 2024, kun yläkoululle lisättiin yksi vuosiviikkotunti ruotsin kieltä. Tämän vuoksi jouduttiin järjestämään yhtenä päivänä viikossa 9-luokkalaisille kyydit kouluun kello kahdeksaksi.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen ryhmä (ukrainalaiset oppilaat) lopetti toimintansa ja ryhmän oppilaat siirtyivät yleisopetuksen ryhmiin syksyllä 2023. Ryhmä perustettiin uudelleen syksyllä 2024 vieraskielisten oppilasmäärän lisääntyessä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi keväällä 2024 kaikkia kaupungin yleissivistäviä oppilaitoksia koskevan kansainvälistymissuunnitelman. Suunnitelma oli osana kaupungin opetushallitukselle tekemää Erasmus+ -akkreditointihakemusta, josta opetushallitus teki syksyllä 2024 myönteisen päätöksen. Erasmus+ -akkreditointi tarkoittaa laatuvarmistettua Erasmus+ -jäsenyyttä. Akkreditointi takaa kaupungille vuosittaisen rahoituksen vuoteen 2027 saakka.

Kaupunki on ollut jo pilottivaiheesta lähtien mukana myös Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnassa. Keväällä 2024 toteutetussa avustushaussa kaupunki sai avustusta 19 500 euroa. Kerhoja on järjestetty 4H:n koordinoimana kaikilla kouluilla kaikkiaan yli 20 erilaista kerhoa. Toiminnalle haetaan jatkoa kevään 2025 hakukierroksella.

Avustuksilla on pystytty rahoittamaan sellaista kehittämistoimintaa, jota ilman valtion lisärahoitusta olisi ollut vaikea toteuttaa.

Perusopetuksen oppilasmäärä:

	TP2022	TP2023	TP2024
Alakoulut	588	574	555
Yläkoulu	288	286	288

Lukio

Erkki Seitajärvi, rehtori

Lukiossa on lukuvuonna 2024-25 jo vuoden ajan ollut kaikilla opiskelijoilla käytössä vaihteittain syksystä 2021 alkaen käyttöön otettu uusi opetussuunnitelma. Opetussuunnitelma sisältää varsin suuria muutoksia. Opinto-ohjauksen merkitys on korostunut ja mm. opiskelijan oikeus henkilökohtaiseen ohjaukseen on vahvistunut. Opetussuunnitelma on lisännyt myös lukioden korkeakoulu- ja yritys-elämäyhteistyötä. Haapaveden lukio onkin ollut hyvin aktiivinen tässä työssä.

Lukio sai valtionavustusta oppimisen tukeen vuosille 2024-25 kaikkiaan 37 170 euroa. Valtionavustuksella on mm. palkattu opiskelijoiden tueksi lukiovalmentaja lukuvuodeksi 2024-25.

Syksyllä 2024 Haapaveden lukio liittyi osaksi alueellista JokiELukiota eli alueellista etälukiota. Yhteistyötä tehdään lisäksi Oulun aikuislukion ja TutorHousen kanssa. Lukio on voinut täydentää opintojaksovalikoimaansa näiden toimijoiden kautta.

Lukion markkinointia on tehostettu voimakkaasti. Lukion opiskelijamäärä on kasvanut markkinoinnin, maksuttoman ajokortin ja uuden koulurakennuksen myötä voimakkaasti. Opiskelijamäärä on edelleen noin 130 eli lähes 30% suurempi kuin muutama vuosi sitten. Syksyllä 2024 lukion aloittivat ensimmäiset Finest Future -ohjelman kautta tulleet ulkomaalaiset opiskelijat. Jatkossa näiden opiskelijoiden määrää on tarkoitus kasvattaa vuosittain.

Siirtyminen uuteen koulurakennukseen tammikuussa 2022 on mahdollistanut toimintatapojen muuttamisen uusien kalusteiden ja digitaalisten välineiden kautta. Painopistealueina lukiossa ovat olleet opiskelijoiden osallistaminen ja toimintakulttuurin kehittäminen, kansainvälisyys sekä yhteistyö muiden oppilaitosten ja yritys-elämän kanssa. 3.vuosikurssin opiskelijat ovat tehneet vuosittain opintoretken Helsinkiin ja 2.vuosikurssin opiskelijat ulkomaille.

Oppivelvollisuuden laajentuminen lukioikäisiin vuonna 2021 on lisännyt kustannuksia, koska kaikille opiskelijoille on hankittava oppimateriaalit ja tietokoneet. Oppimateriaalikustannukset eivät kuitenkaan enää merkittävästi kasva, koska opiskelijoille lainattavat kirjat on saatu lähes kokonaan hankittua vuosina 2021-2024.

Lukioon hakeutumiseen ei edelleenkään vaadita tietyn keskiarvorajan saavuttamista, vaan kaikilla on mahdollisuus hakeutua lukiokoulutukseen.

Lukion opiskelijamäärä:

Opiskelijat	TP2022	TP2023	TP2024
	120	130	129